

- 1) maszyna powinna być zaopatrzona w wyróżniający się sygnał dźwiękowy do ostrzegania pracowników rozścielających i ręcznie poprawiających wykończenie nawierzchni,
- 2) na pomoście maszyny w czasie pracy może przebywać tylko obsługa,
- 3) poprawianie ręczne betonu w bezpośrednim sąsiedztwie pracującej maszyny jest zabronione.

§ 96. Przy stosowaniu wykańczarek wibracyjnych o napędzie elektrycznym należy przestrzegać, aby:

- 1) obudowy wibratorów były wyposażone w sprawne urządzenia przeciwporażeniowe,
- 2) przewód zasilający w energię elektryczną był chroniony przed uszkodzeniem mechanicznym, a każdy wibrator miał własny wyłącznik,
- 3) przed uruchomieniem wibratorów były osłonięte ich mimośrodowo.

§ 97. Zalewanie szczelin nawierzchni betonowej masą bitumiczną powinno odbywać się za pomocą naczynia zabezpieczającego przed oparzeniem i pryskaniem bitumu.

§ 98. Czynności mieszania i czerpania chlorku wapnia należy wykonywać przy użyciu łopatek lub czerpaków na długich trzonkach.

§ 99. Zbliżanie się z zapalonym papierosem lub otwartym ogniem do pracowników skrapiających nawierzchnię drogi bitumem płynnym jest zabronione.

§ 100. 1. Przy wykonywaniu nawierzchni bitumicznych na odcinkach ulic zabudowanych teren wykonywanych robót, zwłaszcza na którym świeżo ułożono asfalt lany, należy zabezpieczyć przed dostępem osób postronnych.

2. Przy wykonywaniu nawierzchni bitumicznej, szczególnie przy układaniu asfaltu lanego, należy zabezpieczyć pracowników przed poparzeniem.

§ 101. Przy pracach związanych z przelewaniem i przenoszeniem gorących płynów należy wszędzie tam, gdzie rodzaj wykonywanej nawierzchni pozwala, stosować skrapialki (kotły z rozpryskiwaczami).

§ 102. Przy wałowaniu nawierzchni asfaltobetonowej należy zapewnić, aby granice terenu ruchu pracowników

zatrudnionych przy układaniu nawierzchni i terenu pracy walca nie były przekraczane.

§ 103. Wykonywanie robót konserwacyjnych bez przerywania ruchu na drodze jest dopuszczalne najwyżej na połowie szerokości jezdni, a pracownicy wykonujący te roboty powinni być zwrócenii twarzą w kierunku nadjeżdżających pojazdów.

Rozdział 9

Wymagania higienicznosanitarne.

§ 104. 1. Kierownictwo jednostki wykonującej roboty drogowe jest obowiązane do zapewnienia pracownikom odpowiednich warunków higienicznosanitarnych.

2. Przy robotach trwających krócej niż 1 tydzień dla grup poniżej 10 osób urządzenia higienicznosanitarne mogą być ograniczone do pomieszczenia do przebierania się pracowników, punktu z wodą bieżącą do mycia oraz położonego w pobliżu ustępu.

3. Dla grup powyżej 10 osób oraz dla robót trwających dłużej niż 1 tydzień należy przygotować schroniska przewoźne lub stałe.

§ 105. 1. Schroniska, o których mowa w § 104 ust. 3, powinny być wyposażone w urządzenia do ogrzewania się, podgrzewania posiłków, suszenia odzieży i urządzenia do mycia się.

2. Schronisko powinno być wyposażone w stół, krzesła (stołki) oraz apteczkę ze środkami pierwszej pomocy.

3. W schronisku powinien być wywieszony regulamin pracy, wskazówki dotyczące udzielania pierwszej pomocy w razie wypadku, adresy i telefony pogotowia ratunkowego, MO i straży pożarnej.

Rozdział 10

Przepisy końcowe.

§ 106. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1973 r.

Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska:
J. Kusiak

269

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI TERENOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 6 października 1973 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy przy konserwacji kanałów miejskiej sieci kanalizacyjnej.

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy ogólne.

§ 1. Rozporządzenie określa warunki bezpieczeństwa i higieny pracy pracowników zatrudnionych przy robotach związanych z konserwacją kanałów miejskiej sieci kanalizacyjnej.

§ 2. Przy robotach w kanałach mogą być zatrudnieni wyłącznie pracownicy, którzy:

- 1) ukończyli 18 lat życia,
- 2) posiadają odpowiednie przeszkolenie zawodowe w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz udzielania pierwszej pomocy,
- 3) uzyskali świadectwo lekarskie o dopuszczeniu do wykonywania tego rodzaju pracy.

§ 3. Przewóz pracowników na miejsce pracy oraz załadunek narzędzi i materiałów potrzebnych do pracy w kanałach powinny odbywać się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

§ 4. 1. Sprzęt ochronny, w szczególności linki, szelki, aparaty izolujące, lampy bezpieczeństwa lub inne aparaty

sygnalizacyjne i dźwiękowe, oraz narzędzia powinny być utrzymane w stanie pełnej sprawności technicznej.

2. Majster (brygadzysta) powinien dokonywać każdego dnia przed rozpoczęciem pracy sprawdzenia sprawności sprzętu i narzędzi wymienionych w ust. 1.

3. Pracownik jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić majstra (brygadzystę) o wszelkich zauważonych usterkach narzędzi i sprzętu używanego przy pracy w kanale.

4. Przeprowadzanie w kanale naprawy narzędzi lub sprzętu oraz zabieranie do kanału przedmiotów zbędnych lub tarasujących przejście jest zabronione.

Rozdział 2

Praca w kanałach.

§ 5. 1. W razie prowadzenia robót na ulicach i drogach publicznych stanowisko pracy należy oznaczyć zgodnie z przepisami o bezpieczeństwie i porządku ruchu na drogach publicznych, a pracownicy wykonujący czynności na jezdni powinni być ubrani w kamizelki ochronne koloru pomarańczowego.

2. Do podnoszenia pokryw włazowych należy używać tylko specjalnych haków lub innych podnośników przeznaczonych do tego celu, wykonanych z materiału nie iskrzącego.

3. Przed wejściem do włazu należy przewietrzyć kanał (studzienkę) zdejmując pokrywy włazowe w dwóch skrajnych studniach na danym odcinku pracy. Pokrywy włazowe na zawiasach należy zabezpieczyć przed samoczynnym zamknięciem. Przewietrzanie kanału powinno trwać co najmniej 15 minut.

4. Po przewietrzeniu kanału (studzienki) należy sprawdzić obecność gazów za pomocą lampy bezpieczeństwa lub innej aparatury sygnalizacyjnej. W razie stwierdzenia obecności gazów wejście do kanału jest zabronione.

5. W czasie pracy w kanale (studziencie) otwór włazowy należy zabezpieczyć ażurową pokrywą.

§ 6. Podczas pracy w kanale (studziencie) należy zachować szczególną ostrożność i w razie zaobserwowania lub zasygnalizowania przez aparaturę napływu ścieków szkodliwych dla zdrowia — natychmiast opuścić miejsce zagrożenia.

§ 7. 1. Grupa pracowników wyznaczona do pracy w kanale powinna składać się co najmniej z 4 osób.

2. Pracownik schodzący do kanału powinien mieć szelki bezpieczeństwa i być ubezpieczony przez pracownika czuwającego nad włazem linką przymocowaną do stałego punktu.

3. Do kanału powinno wejść co najmniej dwóch pracowników, pozostali zaś powinni czuwać nad ich bezpieczeństwem na zewnątrz kanału, przy otwartych włazach.

§ 8. 1. Pracownicy czuwający przy włazach otwartych są obowiązani znać nazwiska pracowników przebywających w kanale i mieć w pogotowiu:

- 1) sprzęt ratowniczy i zabezpieczający, zapewniający bezpieczne wejście do strefy zagrożonej i udzielenie pomocy zagrożonym,
- 2) elektryczną lampę akumulatorową,
- 3) apteczkę podręczną,
- 4) sprzęt umożliwiający ewakuację uszkodzowanego z kanału (szelki, pasy, linki itp.).

2. W czasie wykonywania pracy w kanale pracownikom czuwającym przy włazach otwartych nie wolno

opuszczać swego stanowiska. Oddalenie się pracowników czuwających przy włazie jest dozwolone dopiero po wyjściu z kanału wszystkich pracowników danej grupy.

3. W celu utrzymania stałego kontaktu z pracującymi w kanale czuwający przy włazach powinni co pewien czas porozumiewać się z nimi za pomocą umówionych sygnałów.

4. W razie braku sygnałów od pracowników pracujących w kanale jeden z pracowników czuwających przy włazie ma obowiązek natychmiast wejść do kanału, korzystając ze sprzętu ratowniczego i zabezpieczającego, w celu udzielenia ewentualnej pomocy.

5. W razie stwierdzenia wypadku w kanale pracownicy czuwający przy włazach są obowiązani natychmiast wyostać uszkodzowanych z kanału, korzystając ze sprzętu umożliwiającego ewakuację, a następnie udzielić im doraźnej pomocy i wezwać pogotowie lekarskie.

§ 9. Grupa pracowników przez cały czas przebywania w kanale powinna mieć przy sobie włączoną lampę bezpieczeństwa lub czynny aparat wykrywający obecność gazów szkodliwych dla zdrowia.

§ 10. Zakład pracy jest obowiązany wydawać dodatkowe instrukcje uwzględniające specyficzne warunki danej pracy przy robotach trudnych i niebezpiecznych przewidzianych do wykonania w kanale.

§ 11. 1. Do oświetlenia kanału należy używać hermetycznie zamkniętych elektrycznych lamp akumulatorowych o napięciu do 24 V lub bateryjnych latarek kieszonkowych. Ponadto jest dozwolone stosowanie oświetlenia zasilanego z sieci elektrycznej o napięciu nie przekraczającym 12 V.

2. Podczas pracy w kanale (studziencie) używanie otwartego ognia jest zabronione.

§ 12. W razie zbliżania się burzy lub ulewnej deszczu pracownicy czuwający przy włazach powinni wezwać pracujących w kanale do opuszczenia go.

§ 13. Praca w kanałach, do których są tłoczone ścieki przez pompownie, jest dozwolona po uprzednim uzgodnieniu z kierownictwem pompowni warunków zapewniających bezpieczeństwo pracownika.

Rozdział 3

Wymagania higienicznosanitarne.

§ 14. 1. Pracownikom zatrudnionym przy pracach w kanałach należy zapewnić w zakładzie pracy pomieszczenia higienicznosanitarne, a w szczególności szatnię przepustową na czystą i brudną odzież, umywalnię i natryski oraz suszarnię odzieży i obuwia.

2. Po zakończeniu dnia roboczego pracownicy grup roboczych są obowiązani skorzystać z urządzeń wymienionych w ust. 1.

§ 15. Grupy robocze powinny być wyposażone w apteczki obsługiwane przez pracowników przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy w razie wypadku.

Rozdział 4

Przepisy końcowe.

§ 16. Zakład pracy jest obowiązany opracować instrukcję bezpiecznej obsługi sprzętu specjalnego używanego przy pracach konserwacyjnych w kanałach, uwzględniającą specyficzne warunki pracy.

§ 17. W ciągu 3 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia zakłady pracy opracują szczegółowe instrukcje bezpieczeństwa i higieny pracy uwzględniające warunki lokalne danego zakładu i posiadany sprzęt.

§ 18. Traci moc zarządzenie nr 17 Ministra Gospodarki Komunalnej z 14 czerwca 1965 r. w sprawie wytycznych bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników zatrud-

nionych w kanałach miejskich (Dz. Urz. MGK nr 10, poz. 54).

§ 19. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 grudnia 1973 r.

Minister Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska:

J. Kusiak

270

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA GOSPODARKI TERENOWEJ I OCHRONY ŚRODOWISKA

z dnia 22 października 1973 r.

w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy w miejskich ogrodach zoologicznych.

Na podstawie art. 7 ust. 2 ustawy z dnia 30 marca 1965 r. o bezpieczeństwie i higienie pracy (Dz. U. Nr 13, poz. 91) zarządza się, co następuje:

Rozdział 1

Przepisy wstępne.

§ 1. Rozporządzenie ustala warunki bezpieczeństwa i higieny pracy w miejskich ogrodach zoologicznych, zwanych dalej „ogrodami”.

§ 2. Przy pracach w ogrodzie może być zatrudniony wyłącznie pracownik, który:

- 1) posiada wymagane kwalifikacje dla danego stanowiska,
- 2) uzyskał orzeczenie lekarskie o dopuszczeniu do określonej pracy.

§ 3. Nie wolno zatrudniać pracownika na stanowisku pracy bez wstępnego przeszkolenia w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy.

Rozdział 2

Bezpieczeństwo przy obsłudze pomieszczeń dla zwierząt.

§ 4. Pomieszczenia dla zwierząt i znajdujące się w nich urządzenia powinny być zawsze w pełnej sprawności technicznej. Szczególną uwagę należy zwracać na pełną sprawność techniczną urządzeń ochronnych w okresie zimowym.

§ 5. Wejścia do pomieszczeń dla zwierząt przeznaczone dla obsługi powinny być wykonane w sposób umożliwiający wygodne wejście i szybkie wyjście pracownika bez jego zagrożenia ze strony zwierząt znajdujących się w tym pomieszczeniu. W pomieszczeniach dla zwierząt niebezpiecznych drzwi, furtki itp. powinny otwierać się na zewnątrz.

§ 6. 1. Zamknięcia do pomieszczeń dla zwierząt powinny być wykonane w sposób umożliwiający w każdej chwili łatwe ich otworzenie zarówno z zewnątrz, jak i od wewnątrz.

2. Przy wchodzeniu i wychodzeniu z pomieszczeń dla zwierząt należy przestrzegać zasady zamykania pomieszczeń na klucz lub inny zainstalowany zamek.

3. Wskazane jest stosowanie w pomieszczeniach dla zwierząt na poszczególnych oddziałach zamków ujednoliconych.

4. Klódki, zamki i klucze od pomieszczeń dla zwierząt powinny być zaopatrzone w numery lub oznaczone w inny sposób, umożliwiające w razie potrzeby szybkie znalezienie właściwego klucza. Niezależnie od kluczy używanych przez pracowników działu hodowlanego, pełny komplet kluczy powinien znajdować się w łatwo dostępnym miejscu w biurze kierownictwa ogrodu. Klucze do pomieszczeń dla zwierząt szczególnie niebezpiecznych powinny być udostępniane tylko upoważnionym pracownikom.

§ 7. 1. Dźwignie, linki szybrów itp. urządzenia w pomieszczeniach dla zwierząt, a zwłaszcza w pomieszczeniach dla ssaków naczelnych, niedźwiedziowatych i kotowatych, powinny być zabezpieczone w sposób uniemożliwiający zwierzętom dostęp do nich.

2. Znajdujące się na zewnątrz pomieszczeń uchwyty, cięgła itp. urządzenia powinny być malowane różnymi kolorami tak, aby z daleka można było stwierdzić, czy znajdują się one w położeniu zamkniętym, czy otwartym.

§ 8. Poza godzinami otwarcia ogrodu dla zwiedzających i czasem pracy pracowników wszystkie wejścia z wyjątkiem wejść dyżurnych powinny być zamknięte, a klucze od nich oraz klucze od poszczególnych pomieszczeń dla zwierząt powinny być przechowywane przez pracownika dozorującego.

§ 9. 1. Pomieszczenia dla zwierząt szczególnie niebezpiecznych powinny być zaopatrzone dodatkowo w niezbędne zabezpieczenia, zarówno od strony pracowników obsługujących dane pomieszczenie, jak i od strony zwiedzających. Przy wejściu do tych pomieszczeń powinny być umieszczone odpowiednie tablice z napisami ostrzegawczymi.

2. Pomieszczenia dla zwierząt, a w szczególności pomieszczenia dostępne dla zwiedzających, powinny być wyposażone w instalację wodociągową i kanalizacyjną, a ścieki z nich odprowadzane do sieci miejskiej.

§ 10. Akwaria ogrzewane grzałkami elektrycznymi, w których napięcie prądu przekracza 24 V, powinny być uziemione. Podczas pracy wewnątrz tych akwariów zainstalowane w nich urządzenia elektryczne powinny być wyłączone.

§ 11. Na terenie poszczególnych pawilonów i pomieszczeń dla zwierząt powinny znajdować się schematy przewodów elektrycznych, wodociągowych, kanalizacyjnych i centralnego ogrzewania z dokładnym oznaczeniem miejsc zaworów zamykających i otwierających.